

Τα επαναστατικά κινήματα και οι ξεσηκωμοί πριν την επανάσταση του 1821

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Στη διάρκεια των τεσσάρων αιώνων της Τουρκοκρατίας έγιναν πολλές εξεγέρσεις των υπόδουλων Ελλήνων εναντίον των Οθωμανών. Οι περισσότερες από τις εξεγέρσεις αυτές υποκινούνταν από τις ευρωπαϊκές δυνάμεις, οι οποίες, όταν βρίσκονταν σε πόλεμο με την Οθωμανική Αυτοκρατορία, προσπαθούσαν να δημιουργήσουν αναταραχή στο εσωτερικό της, για να διασπάσουν τον τουρκικό στρατό και να τον αποδυναμώσουν.

Τον 16ο αιώνα πολλοί Κερκυραίοι, Κρητικοί και ιδίως οι πάντα ανυπότακτοι

Μανιάτες πολέμησαν τους Οθωμανούς Τούρκους είτε στο πλευρό των Βενετών και των Ισπανών είτε μόνοι τους, με επιχειρήσεις στην ξηρά και στη θάλασσα. Μάλιστα, στη σημαντική Ναυμαχία της Ναυπάκτου το 1571, κατά την οποία ο τουρκικός στόλος καταστράφηκε ολοκληρωτικά από τους Δυτικούς, συμμετείχαν και ελληνικά πλοία.

Επίσης, το 1600 ο Μητροπολίτης Λαρίσης Διονύσιος, γνωστός ως Φιλόσοφος, ξεσήκωσε τους υπόδουλους Έλληνες στην ορεινή Θεσσαλία. Το κίνημά του όμως απέτυχε και ο ίδιος διέφυγε στη Ρώμη και έπειτα στην Ισπανία ζητώντας ενισχύσεις. Εννέα χρόνια αργότερα επέστρεψε στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα, παροτρύνοντας τους κατοίκους της Θεσπρωτίας να εξεγερθούν.

Οι Βενετοί, από την πλευρά τους, πολιορκήσαν την Αθήνα και το 1699 κατέλαβαν σχεδόν όλη την Πελοπόννησο, η οποία όμως πέρασε ξανά στην κατοχή των Οθωμανών ύστερα από δύο δεκαετίες. Έκτοτε η Βενετία σταμάτησε να παίζει ενεργό ρόλο στις ελληνικές υποθέσεις.

Τον 18ο αιώνα ανέλαβε δράση η Ρωσία. Οι ελπίδες των υποδούλων αναπτερώθηκαν, καθώς από την εποχή της Άλωσης κυκλοφορούσαν διαδόσεις για το «ξανθό γένος» του Βορρά που θα απελευθέρωνε τους Έλληνες. Το 1770 οι αδελφοί Ορλώφ έφτασαν στη Μάνη με Ρώσους και Έλληνες στρατιώτες, ενώ παράλληλα ο πρόκριτος Ιωάννης Βλάχος ή Δασκαλογιάννης ξεσήκωσε τα Σφακιά της Κρήτης. Στη Ναυμαχία του Τσεσμέ (στη σημερινή Τουρκία, απέναντι από τη Χίο) ο ολιγάριθμος ορθόδοξος στόλος νίκησε τους Οθωμανούς, αλλά οι συγκρούσεις τερματίστηκαν με τη Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774). Η συνθήκη αυτή είναι πολύ σημαντική, αφού η Ρωσία θεώρησε πως απέκτησε το δικαίωμα να παρεμβαίνει στα εσωτερικά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, προκειμένου να προστατεύσει τους Χριστιανούς που ζούσαν εκεί. Επίσης, οι Έλληνες έμποροι απέκτησαν το δικαίωμα να υψώνουν στα καράβια τους τη ρωσική σημαία.

Με παρόμοιο τρόπο έδρασε λίγα χρόνια αργότερα και ο Λάμπρος Κατσώνης, που καταγόταν από τη Λιβαδειά και ήταν αξιωματικός του ρωσικού στρατού. Με ορμητήριο το νησί Κέα, έπλεε στο Αιγαίο με έναν μικρό στόλο, κάνοντας επιθέσεις εναντίον τουρκικών πλοίων. Στις ναυτικές επιχειρήσεις ήταν μαζί του και ο κλέφτης Γεώργιος Ανδρίτσος, ο πατέρας του ήρωα της Επανάστασης Οδυσσέα Ανδρούτσου.

Στα τέλη του 18ου αιώνα, λόγω της διάδοσης των φιλελεύθερων ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης, οι ελπίδες των Ελλήνων για απελευθέρωση στράφηκαν και προς τους Γάλλους του Ναπολέοντα. Τον επαναστατικό αναβρασμό ενίσχυσαν και

διάφορα δημοσιεύματα Ελλήνων Διαφωτιστών υπέρ των Γάλλων. Ωστόσο, πολύ σύντομα και αυτές οι ελπίδες διαψεύστηκαν. Γύρω στο 1800, οι υπόδουλοι Έλληνες είχαν πια συνειδητοποιήσει πως κάθε πρωτοβουλία για απελευθέρωση έπρεπε να προέλθει από τους ίδιους.

Πηγές : Εκπαιδευτικά βιβλία, ebooks.edu, βικιπαίδεια, iellada.gr